

Ekho - amit erről az adónemről tudni érdemes

Hozzájárulás fizetése helyett hozamszámításban hozta helyzetbe a hazai „kreatív” szakmák „kreatív vezetőit az EKHO. Az adózási egyszerűsítés és egyes szakmák olthatatlan igényeként megalkotott ekho gyereketegységeit alaposan meglovagolhatják az élelmes vezetők. Nemcsak számukra, de akár a szektorban dolgozó, korábban kizárólag munkabérrel honorált középvezetők is a hozamszámítás középpontjába kerülhetnek...

Bárdolatlan, de legalább pongyola

Az egyszerűsített közteherviselési hozzájárulás (továbbiakban: ekho) nem kertel, szabályosan társadalmi szükségként definiálja a média, a művészeti élet szereplőire és a hivatásos sportolókra az alacsonyabb közterhek kivetését. Az igencsak körmönfont bevezető után sora ismerős fogalmak bukkannak fel a törvényben az érintett körének és az adó megállapításának és megfizetésének kapcsán. Néhány pongyola és életszerűtlen megfogalmazás viszont fejtörést okozhat a más szabályok közt járatlan adózók számára, holott azok magyarázata néhány mondatban elintézhető lett volna...

Az ekho alapja, mértéke

Az ekho alapja az áfa nélküli bevétel. A mértéke két részből tevődik össze. Egy **15** százalékos levonásból és egy további **20** százalékos, ekho alapon felüli adótételből. Ha az ekho alany cég, akkor a számlából nem kell levonni semmit, az ekho mindkét részét a számlát kibocsátó fizeti meg. Az ekhós magánszemélynek kifizetést teljesítő mellőzheti a 15 százalékos levonást, ha vállalkozási, vagy eseti megbízási szerződést kötött vele. Ez utóbbi esetben a 15 százalékos ekho megfizetését a magánszemély átvállalhatja. Az átvállalás egyik legbosszantóbb problematikája, hogy a média és a művészet világában nincs vállalkozás, ugyanis a „produktum”, ami létrehozásra kerül nem is nagyon gyömszölhető bele a vállalkozási szerződés fogalmi körébe, az eseti megbízásnál pedig éppen az „esetiség” mibenléte okoz bizonytalanságot. Az a megbízó, aki nem akar bizonytalanságot az ne engedje meg ezt a fajta átvállalást!

Ekho felosztás

Az ekho magánszemélytől levont 15 százalékanak több összetevője van, aminek a felosztása folyamatosan változik, áll százalék személyi jövedelemadóból, egészségbiztosítási járulékából és nyugdíjjárulékából. Amennyiben a magánszemély nyugdíjas, vagy az adóévben a nyugdíjjárulékot a járulékfizetés felső határáig megfizette, akkor ez utóbbit már nem kell megfizetnie. A munkáltatói oldal 20 százalékos ekhójából 2010-től már jóval nagyobb rész kerül a nyugdíjalapba és csak a maradék az egészségbiztosítási kasszába. Természetesen magánnyugdíjpénztári befizetési ág itt is csak azoknál maradt, akik maradtak és nem kerültek vissza az állami nyugdíjrendszerbe.

A minimálbér szintjét meg kell ugrani, de csak okosan

Az ekho bevezetését követően gyorsan rájöttek a képviselők a Parlamentben, hogy túlzásba vitték a dolgot, mert a szokásos adózás minimálbér szerinti szintjét bátran megkövetelhetik. Ezért az előírások közé bekerült 2008-tól, hogy a minimálbér utáni adó- és járulékfizetés kötelező kelléke az ekho alkalmazásának, legyen az illető munkavállaló, egyéni-, vagy társas vállalkozó.

Táppénz nuku

A társas vállalkozók esetben feltűnik egy bosszantó furcsaság: a munkaviszonyban álló ekhós, aki egy vállalkozásában megfizeti a járulékokat sehol se lesz táppénzre jogosult, amit igencsak nehéz tudomásul venni. Az adóhatóság és az egészségügyi pénztár visszadobja a labdát azzal, hogy annak, aki ekhózik nem árt az ilyen finomságokról is tudni.

Ekho limit

Az ekho évenként 25 millió forintnál kevesebb jövedelemig választható, azzal a csavarral, hogy az ekho alatt a legalább a minimálbér szerinti jövedelemmel is rendelkezni kell. Ilyen jövedelem hiányában az éves ekho keret is arányosan csökken. A magánszemély nem kérheti az ekho alkalmazását, ha az éves jövedelme már meghaladta a bevételi határt, sőt ekkor a korábban tett választását is vissza kell vonnia. A kifizető hasonlóan nem alkalmazhatja az ekhót, ha a tőle származó bevétel meghaladja a küszöböt. Nincs mód arra sem, hogy az ekho más kedvezményes adózással keveredjen, így például a START kártyások nem ekhózatnak.

Automatizált szankciók

A jogalkotó úgy gondolja, hogy a megbízó, vagy munkáltató megbízható annyira, hogy tudja követni az ekhós jövedelmeket, ezért nem állapít meg külön következményeket, hiszen azok amúgy is fenyegetőek a kifizetők számára: a bérjövdelemként való számfejtés utólagosan elképesztően sok adminisztrációval járhat, és ez önmagában is nagy visszatartó erővel bír. Nem így tesz a jogalkotó a magánszemélyek esetében, különadóval bünteti a felelőtlenül, vagy feledékenyen nyilatkozó magánszemélyt. Egyrészt átminősíti az ekho egy részét és azt SZJA előlegnek tekinti (jelenleg 9,5 százalékos), másrészt 9 százalékos különadót ír elő. Ha a magánszemély tevékenysége nem „stimmel”, vagy a bevételi korlátot átlépte, akkor az előbbi 9 százalék helyett már 18 százalék különadót fizet.

Önadózási tájékoztató ekho adatokkal

Az ekhós magánszemélynek önadózás keretében kell informálni az adóhatóságot éves személyi jövedelemadó-bevallásában, hogy mennyi ekho alapja volt és mennyit ekho lett levonva tőle. Ha átvállalta eseti megbízója ekhóját, akkor ezt is ebben a bevallásában kell részleteznie.

Számoljunk együtt: megéri!

Az ekho lényege, hogy ugyanabból a bevételből a művészek és médiamunkások többet visznek haza. Vegyünk alapul egy átlagos esetet, ahol a kiadónak, színháznak, stb. havi 500.000 forintos keret áll rendelkezésre. Ha ezt munkabérré fordítja, akkor 2010-ben gyalázatosan alacsony 227.325 forint nettó bért fizethetne ki. Ezzel szemben az Ekho esetében le kell tudni a minimálbérré az adózást és járulékfizetést, amiből keletkezik 60.236 forint nettó bér, (ennek összes terhe, szakképzési hozzájárulással együtt 34.211 forint). A fennmaradó keretből (405.552 forint) a munkáltatói 20 százalékos ekho (+ szakképzési hozzájárulás) összegét visszafejtve 332.420 forint ekho alap jön ki, amiből a 15 százalékos ekho levonásával 282.557 Ft marad. Ez a minimálbér nettójával együtt már 342.793 Ft, ami aggasztóan csábító különbség. 2011-ben az egykulcsos SZJA-val változott a helyzet, de az EKHO még mindig előnyösebb. Számolja ki mennyi most az adóteher a munkabéren az [FairConto kalkulátorával!](#)

Nyomokban adót is tartalmaz

Az ekho segítségével könnyedén „átjátszható” az eddigi magasán adóztatott jövedelem az ekho kategóriái közé, ezzel döbbenetes adómegettarítás érhető el. Csupán azt kell tenni, hogy a munkaviszonyhoz a szakmalista szerinti FEOR szám kerül hozzárendelésre és bejelentésre. A munkakörrel nem rendelkező társas vállalkozások esetében a munkakör mibenléte nem igényel semmilyen dokumentálást, azt az érintett lényegében saját maga irányítja. Az „irányított” munkakör birtokában az ekhózni vágyó csupán nyilatkozatot tesz, és máris élvezheti az ekho adóhozamát. Továbbra is általános érvényű, hogyha valaki ÁFA alany (pl. egyéni vállalkozó), akkor az összeghatárba az ÁFA nem tartozik bele.

Szakmalista

Miután az ekho választásának legfontosabb feltétele a megfelelő szakma művelése, célszerű áttekinteni a teljes lista művészeti ágát:

- 2615 Könyv- és lapkiadó szerkesztője
- 2616 Újságíró
- 2617 Rádióműsor-, televízióműsor-szerkesztő
- 2619 Egyéb magasabb képzettséget igénylő kulturális foglalkozások
- 2621 Író (újságíró nélkül)
- 2622 Műfordító
- 2623 Képzőművész
- 2624 Iparművész
- 2625 Zeneszerző
- 2626 Rendező
- 2627 Operatőr, fotóművész
- 2629 Egyéb alkotóművész foglalkozások (díslettervező, jelmeztervező, dramaturg)
- 2631 Színész, előadóművész, bábművész
- 2632 Zenész, énekes
- 2633 Koreográfus, táncművész
- 3714 Rádióműsor-, televízióműsor-szerkesztő munkatárs
- 3715 Könyv- és lapkiadó-szerkesztő munkatárs
- 3721 Segédszínész
- 3722 Segédrendező
- 3723 Népzeneész
- 3725 Cirkuszművész
- 3729 Egyéb művészeti foglalkozások
- 5341 Fényképész, fotó- és mozgófilmlaboráns
- 5342 Világosító és egyéb filmgyártási foglalkozású
- 5349 Egyéb kulturális, sport-, szórakoztatási szolgáltatási foglalkozások, feltéve, hogy azok a mű elkészítésének folyamatában alkotó jelleggel, attól elválaszthatatlan módon vesznek részt. Ilyen foglalkozás különösen a fotóriporter, a korrektor, a designer, képszerkesztő, művészeti vezető, a hangmérnök.

Színház az élet

A jogalkotó 2009.03.01-től kiszélesítette a szakmalistát. A módosítás célja az volt, hogy az ekho olyan színházi munkakörökkel egészüljön ki, amelyeket az alkotás, előadás folyamatát közvetlenül érintik. A színházi területen dolgozó fodrászokra, maszkmesterekre és más színházi szakmákra is kiterjed az ekho választásának lehetősége, mivel ezen szakmák a színházi alkotó folyamatban éppen olyan nélkülözhetetlen tevékenységek, mint a díszletező, díszítő szakmák, ezáltal elismerésre kerülne ezen tevékenységek sajátossága. Az új ekho alá vehető szakmák:

- 5311 Színházi fodrász
- 5312 Színházi kikészítő
- 5349 Egyéb kulturális, sport-, szórakoztatási szolgáltatási foglalkozások, feltéve, hogy azok a mű elkészítésének folyamatában alkotó jelleggel, attól elválaszthatatlan módon vesznek részt. Ilyen foglalkozás különösen a fotóriporter, a korrektor, a designer, képszerkesztő, művészeti vezető, a hangmérnök, továbbá a népi iparművész igazolvánnyal rendelkező magánszemély az igazolványban feltüntetett tevékenysége tekintetében
- 5349 Színházi öltöztető
- 7321 Színházi jelmezkészítő
- 7323 Színházi fejdíszkészítő
- 7335 Színházi lábbeli készítő.

Rúgjuk a labdát

A társasági adóból érvényesíthető (un. „látványsport”) kedvezmény mellett az egységes, és igazságos verseny azt is igényli, hogy azonos feltételekkel adózzanak a sportban részt vevő személyek. Ezért a képesítéssel, szakképzettséggel rendelkező edzők, más sportszakemberek, és a hivatásos sportolók e tevékenységének ellenértékéért megszerzett bevételre kiterjesztésre került az egyszerűsített közteherviselési hozzájárulás alkalmazhatósága 2010.08.18-tól. Az országos sportági szakszövetség első osztályú versenyrendszerében induló hivatásos sportoló esetében 100 millió forint - a 2010. évben 50 millió forint - az egyszerűsített közteherviselés alá eső bevételi értékhatár, míg az említett körbe nem tartozó sportszakemberek esetén a főszabály szerinti 25 millió forint.

Az ekho alá tartozó új szakmák (FEOR számokkal és kiegészítő szabályaival):

- 2618 Szakképzett edző, sportszervező, -irányító, feltéve, hogy rendelkezik a sport területén képesítéshez kötött tevékenységek gyakorlásához szükséges képesítések jegyzékéről szóló jogszabályban meghatározott képesítéssel, szakképzettséggel
- 3716 Hivatásos sportoló, sportmunkatárs, valamint FEOR számtól függetlenül a sportról szóló törvényben meghatározott sportszakember, feltéve, hogy a magánszemély sportszervezettel vagy országos sportági szakszövetséggel, országos sportági sportszövetséggel fennálló jogviszonya keretében sporttevékenységgel kapcsolatban közvetlenül vagy közvetetten feladatot lát el, a szövetség szabályzatában meghatározott sportszakembernek minősül, és rendelkezik a sport területén képesítéshez kötött tevékenységek gyakorlásához szükséges képesítések jegyzékéről szóló jogszabályban meghatározott képesítéssel, szakképzettséggel. Sportszakember különösen a sportedző (a sportág megjelölésével), sportoktató (a sportág megjelölésével), mérkőzésvezető, versenybíró, sportorvos, gyúró

Munkaviszony kizárólagos tevékenységgel

Az ekho törvény talán egyetlen bizonytalan pontja az, hogy a munkajogi szabályoktól idegen módon az amúgy is időnként nehezen értelmezhető FEOR szám mögött kizárólag az adott tevékenységet feltételezi, sőt nemcsak feltételezi, hanem ezt meg is követeli a munkavállalótól! Egészen pontosan: azon bevétel választásánál engedi meg a magánszemélynek az ekho választását a törvény, amely munkaviszonyban, vagy társas vállalkozás személyesen közreműködő tagjaként illeti meg - feltéve, hogy e bevételt eredményező jogviszonyában kizárólag a foglalkozása szerinti tevékenységet folytatja.

A kizárólagosság nehézkesen értelmezhető

Valószínűleg az ekho szabályait nem munkajogászok alkották, hiszen ők előre láthatták volna, hogy a munkaviszony létesítésekor meghatározott munkakör, eleve tágabb mint egy KSH szerint meghatározott foglalkozás. A FEOR számok ráadásul nem is képezik részét a munkaszerződésnek, a munkakör megfogalmazása pedig az elmúlt években olyan sokszínű lett (pl. színpadi produkciós menedzser), hogy annak alapján vajmi kevés esély van arra, hogy igazságosan be lehet sorolni a foglalkozásokat az egyes munkakörökbe. A kifizetők természetesen bejelentik az APEH számára a munkavállalójuk FEOR számát, de annak helyessége tekintetében az adóhatóság kifogásokat támaszthat, és csinos adóhiányt állapíthat meg.

Társas vállalkozóknál nincs kizárólagosság

Nincs ilyen kötöttség a társas vállalkozónál, illetve az egyéni vállalkozónál. A társas vállalkozó azért érdekesebb, mert, ha pl. az ekho-t preferáló Kft. tagjaként működik közre, akkor a társasági szerződésben (vagy annak módosításában) a fenti megnevezéseknek megfelelően, pontosan meg lehet határozni a közreműködés tárgyát. Lévéni, hogy a tag és a foglalkoztatója nem vezet nyilvántartásokat a közreműködés adatairól és paramétereiről (pl. munkaidő, munkakör, stb.) a tag szabadon alkalmazhatja az ekho-t. A megoldás azt sem zárja ki, hogy a tag egészen egyszerűen meglovagolja az ekho-t mint jövedelem-kivételi módot, hiszen amíg a szükséges minimálbére az egyéb feladatokra, addig tagként éppen az ekho előírásainak megfelelő tevékenység ellátására vállal kötelezettséget a társasági szerződésben.

Visszhangzik költségvetési szinten is

Az Ekho éppen azért vált különleges és vonzó adónemmé, mert ötvözi az eva bevezetésével megtapasztalt egyszerűbb és olcsóbb adózást a pl. munkaviszonyban, vagy társas vállalkozóként való alkalmazhatósággal. Ez a kombináció számos esetben arra is csábította az érintetteket, hogy pusztán adózási előnyök érdekében „rájátszanak” a szabályokra és azokat kihasználva számszerűsíthető megtakarítást érjenek el a „kreatív” szakmák kreatív vezetői. Pontosan nem lehet megmondani, hogy hol visszhangzik a költségvetésben az ekho, ugyanis a Pénzügyminisztérium – szemben az egyszerűsített vállalkozói adóval – nem mutatja be nyilvánosan az ekho adatait, így nem tudni, hogy összességében a társadalom mekkora adóelőnyt biztosít az ekho alanyainak a közös kasszából.